

कृषि विभागाची सांख्यिकीविषयक
सर्वसाधारण जिल्हावार माहिती
[१९८३-८४]

[भाग २—महाराष्ट्रातील कृषिविषयक संक्षिप्त माहिती]

Districtwise General Statistical Information of
Agriculture Department
[1983-84]

(Part II—Epitome of Agriculture in Maharashtra)

अनुक्रमणिका
Contents

अ. क. Sr. No.		तपता Table	पृष्ठ क्रमांक Page No.
1	महाराष्ट्र राज्य-प्राकृतिक भू-वर्णन दर्शविणारा नकाशा Map showing Physiography of Maharashtra State	रंगीत नकाशा Coloured Map	..
2	महाराष्ट्र राज्याचे पर्जन्यमान व जमिनीच्या प्रकारानुसार प्रमुख विभाग दर्शविणारा नकाशा Map showing Agro-Climatic Zones of Maharashtra State	रंगीत नकाशा Coloured Map	..
3	महाराष्ट्र राज्यातील कृषि जल वातावरण कटिवंध Different Agro-Climatic Zones of Maharashtra State	एक I	7
4	महाराष्ट्र राज्यातील प्रत्येक जिल्ह्यातील जमिनीचे वर्गीकरण १९७४-७५ ते १९७८-७९ Classification of area in each district of Maharashtra State from 1974-75 to 1978-79.	दोन II	12
5	जिल्हावार, तालुकावार सुपिकता निर्देशांक माहे मार्च १९८२ अखेर Districtwise, Talukewise Fertility Index upto March 1982	तीन III	22
6	जून ते नोव्हेंबर या महिन्यांचे महाराष्ट्रातील जिल्हानिहाय सरासरी पर्जन्यमान Monthly normal rainfall from June to November in different Districts of Maharashtra.	रंगीत नकाशा Coloured Map	..
7	महाराष्ट्र राज्यातील सन १९८० ते १९८२ मध्यील प्रत्यक्ष व सरासरी पर्जन्यमान Monthly rainfall data (Normal and Actual) from the years 1980 to 1982.	चार IV	27
8	पाऊसमानाचे प्रकार-पावसाळी विभागाच्या वर्गीकरणाची तस्वे Rainfall pattern-Basis of classification of Rainfall Zone	—	32
9	महाराष्ट्रातील भू-पर्जन्य गटवार लागवडीसालील क्षेत्र Eco-unitwise area under cultivation in Maharashtra State	पाच V	35
10	महाराष्ट्र राज्यातील जिल्हानिहाय लागवडीलायक क्षेत्राचे वाटप Districtwise distribution of cultivable land in Maharashtra State	सहा VI	36
11	महाराष्ट्र राज्यातील निरनिराळचा पिकाळालील इको-घटकनिहाय क्षेत्र Eco-unitwise area under different crops in Maharashtra State	सात VII	37
12	महाराष्ट्र राज्यातील निरनिराळचा साधारणी खिजणारे जिल्हावार क्षेत्र १९७४-७५ ते १९७८-७९. Districtwise net area irrigated by different sources in Maharashtra State from 1974-75 to 1978-79.	आठ VIII	42
13	महाराष्ट्र राज्यातील जिल्हानिहाय निरनिराळचा पिकाळालील बागाईत क्षेत्र १९७४-७५ ते १९७८-७९. Districtwise irrigated area under different Crops in Maharashtra State from 1974-75 to 1978-79.	नऊ IX	46
14	शेतीविषयक हृगम १९७७-७८ ते १९८२-८३ (खरीफ) या काळातील हवामान व पाऊसमान यांची शेड्क्यात माहिती. Agricultural Season-Seasonal conditions obtaining during the period from 1977-78 to 1982-83 (Kharif).	—	58
15	१९८०-८१ ते १९८२-८३ या व्रपाती सार्वजनिक क्षेत्रातून भात वियाणे वाटप Distribution of Paddy seed through Public Sector during 1980-81 to 1982-83	दहा X	65
16	सार्वजनिक क्षेत्रातून झालेल्या संकरित ज्वारीचे वियाणाचे वाटप Distribution of Hybrid Jowar Seed through Public Sector	अकरा XI	66
17	सार्वजनिक क्षेत्रातून संकरित बाजरी वियाणे वाटप Distribution of Hybrid Bajra Seed through Public Sector	बारा XII	67
18	सार्वजनिक क्षेत्रातून अधिक उत्पन्न देणाऱ्या गट वियाणाचे वाटप Distribution of High yielding varieties of wheat seed through Public Sector.	तेरा XIII	68
19	सन १९८१-८२ व १९८२-८३ चे सत्यस्थिरीदर्शक कडधाराय वियाणाचे सार्वजनिक क्षेत्रातून वाटप Distribution of truthful labelled seed of Pulses through Public Sector from 1981-82 and 1982-83	चौदा XIV	69
20	सार्वजनिक क्षेत्रातून झालेल्या संकरित कापूस वियाणाचे वाटप— Distribution of Hybrid Cotton Seeds through Public Sector—	पंदरा XV	70

अ. क्र. Sr. No.	तक्ता Table	पृष्ठ क्रमांक Page No.
21 सर्वजनिक क्षेत्रातून ज्ञालेले मळित धार्ये विधाणे उत्पाद Distribution of Oilseeds through Public Sector	सोळा XVI	73
22 राज्यातील जिल्हावार रासायनिक खेत वाटपाचे हेक्टरे प्रमाण Districtwise use of fertiliser per hect. in the Maharashtra State	सतरा XVII	74
23 जिल्हानिहाय खतांचा वापर Districtwise consumption of Fertilizers	अठरा XVIII	75
24 निरनिराळ्या रोप संरक्षण योजनेतील किटकनाशकांचा वापर दर्शविणारा तक्ता Consumption of Pesticides under various Plant Protection Campaigns	एकोणीस XIX	79
25 महाराष्ट्र राज्यातील निरनिराळ्या पिकांखालील जिल्हावार क्षेत्र १९६०-६१, १९७०-७१, १९७५-७६ ते १९८१-८२ वाखविणारा तक्ता. Districtwise area under various crops in Maharashtra State from 1960-61, 1970-71, 1975-76 to 1981-82.	वांस XX	80
26 महाराष्ट्र राज्यातील निरनिराळ्या पिकांखालील जिल्हावार उत्पादन १९६०-६१, १९७०-७१, १९७५-७६ ते १९८१-८२. ✓ Districtwise production of various crops in Maharashtra State from 1960-61, 1970-71, 1975-76 to 1981-82.	एकवीस XXI	96
27 महाराष्ट्र राज्यातील प्रमुख पिकांचे जिल्हावार हेक्टरी उत्पादन १९६०-६१, १९७०-७१, १९७५-७६ ते १९८१-८२ ✓ Districtwise average yield of principal crops in Maharashtra State from 1960-61, 1970-71, 1975-76 to 1981-82.	बावीस XXII	112
28 अधिक उत्पन्न देणाऱ्या जारीच्या निरनिराळ्या पिकांखालील साध्य Achievement under different crops of High yielding varieties	तेवीस XXIII	128
29 फळे व भाजीपाला पिकांचरील पीक अंदाज सर्वेक्षणाचे निष्कर्ष Results of Crop Estimation Surveys on Horticultural and Vegetable Crops	चोवीस XXIV	146
30 रासायनिक खेत व सुधालेले विधाणे याचाबाबत शेतकऱ्यांच्या शेतावर घेतलेल्या चाचण्यांचे निष्कर्ष Results of fertiliser and varietal trials on cultivators' fields	पंचवीस XXV	149
31 विकासविधयक निवडक उपाययोजनांमुळे मिळालेल्या जादा उत्पादन ठरविण्यासाठी केलेल्या मूल्यमापन सर्वेक्षणाचे निष्कर्ष. Results of yardstick surveys for determining additional yield due to selected development measures.	सन्वीस XXVI	156
32 निरनिराळ्या राज्यातील तांदळाचे क्षेत्र उत्पादन व हेक्टरी सरासरी उत्पन्न (१९७०-७१ ते १९८१-८२) Estimates of area, production and average yield per hect. of Rice (1970-71 to 1981-82) in different States	सत्तावीस XXVII	162
33 निरनिराळ्या राज्यातील ज्वाराचे क्षेत्र, उत्पादन व हेक्टरी सरासरी उत्पन्न (१९७०-७१ ते १९८१-८२) Estimates of area production and average yield per hect. of Jowar (1970-71 to 1981-82) in different States.	अद्भुतीस XXVIII	164
34 निरनिराळ्या राज्यातील बाजरीचे क्षेत्र, उत्पादन व हेक्टरी सरासरी उत्पन्न (१९७०-७१ ते १९८१-८२) Estimates of area, production and average yield per hect. of Bajra (1970-71 to 1981-82) in different States.	एकोणतीस XXIX	166
35 निरनिराळ्या राज्यातील मळवाचे क्षेत्र, उत्पादन व हेक्टरी सरासरी उत्पन्न (१९७०-७१ ते १९८१-८२) Estimates of area, production and average yield per hect. of Maize (1970-71 to 1981-82) in different States.	तीस XXX	168
36 निरनिराळ्या राज्यातील रागीचे क्षेत्र, उत्पादन व हेक्टरी सरासरी उत्पन्न (१९७०-७१ ते १९८१-८२) Estimates of area, production and average yield per hect. of Ragi (1970-71 to 1981-82) in different States.	एकतीस XXXI	170
37 निरनिराळ्या राज्यातील ज्यारवर्गीय धान्याचे क्षेत्र, उत्पादन व हेक्टरी सरासरी उत्पन्न (१९७०-७१ ते १९८१-८२). Estimates of area, production and average yield per hect. of Small Millets (1970-71 to 1981-82) in different States.	बत्तीस XXXII	171
38 निरनिराळ्या राज्यातील गळ्हाचे क्षेत्र, उत्पादन व हेक्टरी सरासरी उत्पन्न (१९७०-७१ ते १९८१-८२). Estimates of area, production and average yield per hect. of Wheat (1970-71 to 1981-82) in different States.	तेहतीस XXXIII	173
39 निरनिराळ्या राज्यातील बारलीचे क्षेत्र, उत्पादन व हेक्टरी सरासरी उत्पन्न (१९७०-७१ ते १९८१-८२) Estimates of area, production and average yield per hect. of Barli (1970-71 to 1981-82) in different States.	चौतीस XXXIV	175

अ. क. Sr. No:	तक्ता Table	पाठ अंक Page No.
40 निरनिराळ्या राज्यांतील एकूण तृणधान्याचे क्षेत्र, उत्पादन व हेक्टरी सरासरी उत्पन्न (१९७०-७१ ते १९८०-८१). Estimates of area, production and average yield per hect. of Total Cereals (1970-71 to 1980-81) in different States.	पस्तीस XXXV	177
41 निरनिराळ्या राज्यांतील हरभन्याचे क्षेत्र, उत्पादन व हेक्टरी सरासरी उत्पन्न (१९७०-७१ ते १९८१-८२). Estimates of area, production and average yield per hect. of Gram (1970-71 to 1981-82) in different States.	छत्तीस XXXVI	180
42 निरनिराळ्या राज्यांतील तुरीचे क्षेत्र, उत्पादन व हेक्टरी सरासरी उत्पन्न (१९७०-७१ ते १९८१-८२). Estimates of area, production and average yield per hect. of Tur (1970-71 to 1981-82) in different States.	मदतीस XXXVII	182
43 निरनिराळ्या राज्यांतील इतर कडधान्याचे क्षेत्र, उत्पादन व हेक्टरी सरासरी उत्पन्न (१९७०-७१ ते १९८०-८१). Estimates of area, production and average yield per hect. of Other Pulses (1970-71 to 1980-81) in different States.	अडतीस XXXVIII	184
44 निरनिराळ्या राज्यांतील एकूण कडधान्याचे क्षेत्र, उत्पादन व हेक्टरी सरासरी उत्पन्न (१९७०-७१ ते १९८०-८१). Estimates of area, production and average yield per hect. of Total Pulses (1970-71 to 1980-81) in different States.	एकोणचाळीस XXXIX	186
45 निरनिराळ्या राज्यांतील एकूण अन्नधान्याचे क्षेत्र, उत्पादन व हेक्टरी सरासरी उत्पन्न (१९७०-७१ ते १९८०-८१). Estimates of area, production and average yield per hect. of Total Foodgrains (1970-71 to 1980-81) in different States.	चाळीस XL	189
46 निरनिराळ्या राज्यांतील मुईमूगाचे क्षेत्र, उत्पादन व हेक्टरी सरासरी उत्पन्न (१९७०-७१ ते १९८०-८१). Estimates of area, production and average yield per hect. of Groundnut (1970-71 to 1980-81) in different States.	एक्केचाळीस XLI	192
47 निरनिराळ्या राज्यांतील एरंडीचे क्षेत्र, उत्पादन व हेक्टरी सरासरी उत्पन्न (१९७०-७१ ते १९८१-८२). Estimates of area, production and average yield per hect. of Castorseed (1970-71 to 1981-82) in different States.	वेचाळीस XLII	194
48 निरनिराळ्या राज्यांतील तिळाचे क्षेत्र, उत्पादन व हेक्टरी सरासरी उत्पन्न (१९७०-७१ ते १९८०-८१). Estimates of area, production and average yield per hect. of Sesamum (1970-71 to 1980-81) in different States.	वेचाळीस XLIII	195
49 निरनिराळ्या राज्यांतील सरसू पिकाचे क्षेत्र, उत्पादन व हेक्टरी सरासरी उत्पन्न (१९७०-७१ ते १९८०-८१). Estimates of area, production and average yield per hect. of Rapeseed and Mustard (1970-71 to 1980-81) in different States.	चव्वेचाळीस XLIV	197
50 निरनिराळ्या राज्यांतील जवसाचे क्षेत्र, उत्पादन व हेक्टरी सरासरी उत्पन्न (१९७०-७१ ते १९८०-८१). Estimates of area, production and average yield per hect. of Linseed (1970-71 to 1980-81) in different States.	पंचेचाळीस XLV	199
51 निरनिराळ्या राज्यांतील कारळ्याचे क्षेत्र, उत्पादन व हेक्टरी सरासरी उत्पन्न (१९७०-७१ ते १९८१-८२). Estimates of area, production and average yield per hect. of Nigerseed (1970-71 to 1981-82) in different States.	सहेचाळीस XLVI	201
52 निरनिराळ्या राज्यांतील करडईचे क्षेत्र, उत्पादन व हेक्टरी सरासरी उत्पन्न (१९७०-७१ ते १९८०-८१). Estimates of area, production and average yield per hect. of Safflower (1970-71 to 1980-81) in different States.	सत्तेचाळीस XLVII	202
53 कृषि गणना १९७०-महाराष्ट्र राज्य-जिल्हानिहाय वहिती खातेदारांची संख्या व त्यांचे वहितीचे क्षेत्र Agricultural Census 1970 Maharashtra State-Districtwise number of operational holdings and area operated.	अठठेचाळीस XLVIII	203
54 कृषि गणना १९७० महाराष्ट्र राज्य-आकारमान गटानुसार वहिती खातेदारांची संख्या व त्यांचे वहितीचे क्षेत्र Agricultural Census 1970 Maharashtra State-Number of operational holdings and area operated by size class of operational holdings.	एकोणपन्नास XLIX	204

अ. क्र. Sr. No.	नक्ता Table	पृष्ठ क्रमांक Page No.
55 कृषि गणना १९७० महाराष्ट्र राज्य—ओलित क्षेत्र असणाऱ्या खातेदारांची संख्या व त्यांचे आकार-मान गटानुसार निव्वळ ओलित क्षेत्र. Agricultural Census 1970 Maharashtra State—Number of operational holdings reporting irrigation and net area irrigated by size class of operational holdings.	पन्नास L	205
56 कृषि गणना १९७० महाराष्ट्र राज्य—भू-धारणेच्या सत्ता प्रकारानुसार वहिती खातेदारांची संख्या व त्यांचे आकारमानानुसार वहितीचे क्षेत्र. Agricultural Census 1970 Maharashtra State—Number and area of operational holdings by tenure and by size class of holdings.	एकावन LI	206
57 कृषि गणना १९७० महाराष्ट्र राज्य—आकारमान गटानुसार जमिनीच्या वापरानुसार वर्गीकरण Agricultural Census 1970 Maharashtra State—Area under different land use by size class of operational holdings.	दावन LII	207
58 कृषि गणना १९७० महाराष्ट्र राज्य—आकारमान गटानुसार निरनिराळचा मिचन प्रकारामुळे भिजणारे निव्वळ क्षेत्र. Agricultural Census 1970 Maharashtra State—Sourcewise net area irrigated by size class of holdings.	वेपन LIII	208
59 कृषि गणना १९७० महाराष्ट्र राज्य—प्रमुख पिकाखालील आकारमान गटानुसार क्षेत्र Agricultural Census 1970 Maharashtra State—Area under principal crops by size class of holdings.	चोपन LIV	209
60 कृषि गणना १९७६—७७ महाराष्ट्र राज्य—जिल्हानिहाय वहिती खातेदारांची संख्या व त्यांच्या वहितीचे क्षेत्र सन १९७६—७७. Agricultural Census 1976—77 Maharashtra State—Districtwise number of operational holdings and area operated in 1976—77.	पंचावन LV	215
61 कृषि गणना १९७६—७७ महाराष्ट्र राज्य—वहिती खातेदारांची संख्या व त्यांचे वहितीचे क्षेत्र Agricultural Census 1976—77 Maharashtra State—Number of operational holdings and area operated by size class of operational holdings.	छपन LVI	216
62 कृषि गणना १९७६—७७ महाराष्ट्र राज्य—वहिती खातेदारांची संख्या व त्यांचे वहितीचे क्षेत्र Agricultural Census 1976—77 Maharashtra State—Number of operational holdings and area operated by size class of operational holdings.	सत्तावन LVII	217
63 कृषि गणना १९७६—७७ महाराष्ट्र राज्य—भू-धारणेच्या संख्या प्रकारानुसार वहिती खातेदारांची व वहितीचे क्षेत्र. Agricultural Census 1976—77 Maharashtra State—Number and area of operational holdings by Tenure and Tenancy status.	अडुवन LVIII	218
64 कृषि गणना १९७६—७७ महाराष्ट्र राज्य—जमिनीच्या वापरानुसार क्षेत्राचे वर्गीकरण Agricultural Census 1976—77 Maharashtra State—Estimated area under different land uses.	एकोणसाठ LIX	219
65 कृषि गणना १९७६—७७ महाराष्ट्र राज्य—ओलित क्षेत्र असणाऱ्या खातेदारांची अंदाजे संख्या व क्षेत्र यांचे ओलितानुसार वर्गीकरण. Agricultural Census 1976—77 Maharashtra State—Distribution of estimated number and area of operational holdings by Irrigation status.	नाऊ LX	220
66 कृषि गणना १९७६—७७ महाराष्ट्र राज्य—निरनिराळचा सिचन प्रकारामुळे भिजणाऱ्या क्षेत्राचे व खातेदाराचे अंदाजे वर्गीकरण. Agricultural Census 1976—77 Maharashtra State—Estimated number of operational holdings receiving irrigation and area irrigated by different sources.	एकसष्ठ LXI	221
67 कृषि गणना १९७६—७७ महाराष्ट्र राज्य—प्रमुख पिकाखालील ओलित व जिराईत क्षेत्र Agricultural Census 1976—77 Maharashtra State—Estimated, irrigated and un-irrigated area under different crops.	बासष्ठ LXII	223

महाराष्ट्र राज्य-प्राकृतिक भूवर्णन MAHARASHTRA STATE- PHYSIOGRAPHY

समुद्रसपाठीयासूत उंची-मीटरमध्ये
ALTITUDE IN METRES

1550
900
600
300
150
75

○ अंदाजे आख्यरेष
CONTOURS ARE APPROXIMATE

ZONAL BOUNDARY —————
राज्य सीमा रेषा
STATE BOUNDARY -----

0 मीटर
MILES
40 30 20 10 0 20 40 60 80 100

KILOMETERS
40 30 20 10 0 20 40 60 80 100

94° 76° 78° 80°

16° 18° 20° 22°

समुद्रसपाठीयासूत उंची-मीटरमध्ये

ALTITUDE IN METRES

1550
900
600
300
150
75

○ अंदाजे आख्यरेष
CONTOURS ARE APPROXIMATE

ZONAL BOUNDARY —————
राज्य सीमा रेषा
STATE BOUNDARY -----

0 मीटर
MILES
40 30 20 10 0 20 40 60 80 100

KILOMETERS
40 30 20 10 0 20 40 60 80 100

94° 76° 78° 80°

16° 18° 20° 22°

समुद्रसपाठीयासूत उंची-मीटरमध्ये

ALTITUDE IN METRES

1550
900
600
300
150
75

○ अंदाजे आख्यरेष
CONTOURS ARE APPROXIMATE

ZONAL BOUNDARY —————
राज्य सीमा रेषा
STATE BOUNDARY -----

0 मीटर
MILES
40 30 20 10 0 20 40 60 80 100

KILOMETERS
40 30 20 10 0 20 40 60 80 100

94° 76° 78° 80°

16° 18° 20° 22°

रांगोळी विष्णुवृक्ष संचालनालय महाराष्ट्र राज्य पुणे.

महाराष्ट्र राज्याचे पर्जन्यमान व जमिनीच्या प्रकाशनुसार प्रमुख विभाग

AGRO-CLIMATIC ZONES OF MAHARASHTRA STATE

